

Francuska: Kako se isključiti od posla u slobodno vreme?

Izvor: Beta, Novi magazin, 06.01.2016.-

Prema istraživanju sindikata, skoro svaki treći zaposleni u Francuskoj nikada se ne isključuje sa službene elektronske pošte i drugih sistema komunikacije, a pokazalo se da neki od tih radnika ne podržavaju novi propis kojim je 1. januara uvedeno pravo na isključivanje van radnog vremena.

Jedan mladi bankar koji radi na spajanjima preduzeća navodi da je njegova firma prekinula pristup elektronskoj pošti tokom noći kako bi sprečila prekomerno zamaranje zaposlenih, ali da se on protivi takvoj meri.

„Moj lični izbor je da proveravam telefon ili ne. Nervira me da me neko obavezuje da se isključim“, žali se on, komentarišući odredbu novog Zakona o radu koji se primenjuje od 1. januara, kojom se za firme od najmanje 50 zaposlenih uvodi obaveza da otvore pregovore o pravu zaposlenih da se u slobodno vreme „isključe“ od posla.

U reportaži AFP-a zaposleni Francuzi potvrđuju da provera službene elektronske pošte nije njihova zvanična obaveza, ali i svedoče o tome da nije tako lako na svoju ruku doneti odluku o isključivanju.

Funkcionerka jedne avio kompanije u Parizu tako sanja o tome da ostvari „pravo na isključivanje“.

Ona navodi da njena kompanija vodi računa o zdravlju zaposlenih, ali da je nakon mera štednje i smanjenja broja zaposlenih povećan obim posla, tako da joj je prethodni odmor bio „zagađen“ hitnim zahtevima na koje je odgovarala po profesionalnoj savesti.

„Ne teraju me, ali imam službeni telefon na koji dobijam elektronsku poštu, i moje kolege isto tako rade“, navodi ona.

Radnica agencije za kulturu u centru Pariza navodi da uveće proverava elektronsku poštu „iz čiste radoznalosti“.

Stručnjak Londonskog univerziteta Piter Fleming (Peter) ukazuje da, čak i u slučajevima kada je proveravanje službenih poruka lični izbor zaposlenih, nije tako jednostavno odvojiti se od te kulture preopterećenosti poslom koju nameću poslodavci i opsesivne privrženosti poslu, tom novom identitetu koji se razvija kod radnika.

Po njegovom mišljenju, dobro je da se uvede načelo prava na isključivanje, bez obzira na to da li će se regulisati zakonom kao u Francuskoj, ili će inicijativa poteći od samih preduzeća.

„Potrebno je da ovakav korak bude kolektivan, a ne individualan. Ukoliko znam da ni moje kolege nisu priključene, onda i ja mogu da se isključim“, naveo je on.

Neka francuska preduzeća su već uvela ovakve mere. Ona su još u manjini, a ovakve inicijative su uglavnom pokretala nakon što shvate koji su rizici prekomernog zamora.

Među ovim preduzećima je i telekomunikaciona grupa Oranž, koja se 2008. i 2009. suočila sa nizom samoubistava povezanih sa poslom, i kasnije je učestvovala u izradi zakona o isključivanju sa službene komunikacije.

Uprava Oranža je u saradnji sa sindikatima napisala svoj pravilnik u septembru, a uložen je i napor za širenje ove dobre prakse što je neophodno jer, kako objašnjava direktor kadrovske službe Žerom Bar (Jerome Barre), ukoliko nadređeni pošalje poruku u sred vikenda, zaposleni će osećati da su u obavezi da odgovore.

Francuska pošta je još 2015. sklopila sa zaposlenima takav sporazum koji predviđa „pravo na isključivanje van radnog vremena“, pri čemu je predviđeno da se korišćenje službene elektronske pošte u večernjim satima i neradnim danima može smatrati opravdanim samo u slučaju veoma ozbiljne situacije, hitnih slučajeva ili izuzetnog značaja nekog

pitanja.

Francuski sindikati navode da manje od 1 odsto francuskih firmi ima prinudna tehnološka rešenja za prinudno isključivanje sa službene komunikacije, poput automatskog isključivanja servera ili uništavanja elektronske pošte u periodu odsustva, dok u Nemačkoj takvim rešenjima pribegavaju grupe Folksvagen (Vokswagen), Dajmler benc (Daimler Benz) i Be-Em-Ve (BMW).

Novi francuski zakon ne predviđa ni rok za postizanje sporazuma o isključivanju ni kazne u slučaju da se on ne postigne.